

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Νεοελληνική Γλώσσα

Γ' Λυκείου

Τίτλος:

«Σχολείο και Μνημεία»

ΓΕΩΡΓΙΑ (ΓΙΟΥΛΗ) ΑΛΕΞΙΟΥ

ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Θεσσαλονίκη 2013

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι.Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας δευτεροβάθμιας: Δημήτρης Κουτσογιάννης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρά Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Σχολείο και Μνημεία

Δημιουργός

Γεωργία (Γιούλη) Αλεξίου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

(Προτεινόμενη) Τάξη

Γ΄ Λυκείου

Χρονολογία

Φεβρουάριος 2013

Διδακτική/θεματική ενότητα

Εγχειρίδιο «Εκφραση-Εκθεση» Γ΄ Λυκείου: Δοκίμιο, «Σχολείο και μνημεία» σελ. 145-149

Διαθεματικό

Όχι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

-

Χρονική διάρκεια

4 διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας εξοπλισμένη με Η/Υ και βιντεοπροβολέα ή εργαστήριο πληροφορικής.

II. Εικονικός χώρος: Wiki

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Προαπαιτείται από τον διδάσκοντα η όλη προεργασία που αφορά τη λειτουργία ενός περιβάλλοντος Wiki. Προαπαιτείται επίσης η διδασκαλία του δοκιμίου του Γ. Σεφέρη «Πάντα πλήρη Θεών» (σελ. 133-138 από το σχολικό βιβλίο) ή άλλου κειμένου με παρόμοιο περιεχόμενο.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

—

Το σενάριο αντλεί

—

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι μαθητές αποδομούν κείμενα και αντλούν από αυτά πληροφορίες και επιχειρήματα σχετικά με το ποια πρέπει να είναι η σχέση σχολείου και μνημείων. Έργο τους η ανά ομάδες παραγωγή σύντομων ομιλιών προς τους συμμαθητές τους με θέμα «Πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν μια βιωματική σχέση με το παρελθόν» και, εφόσον το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές και το επιτρέπουν τα ενδιαφέροντά τους, η δημιουργία γελοιογραφιών ή εικονογραφημένων ιστοριών με περιεχόμενο σχετικό και η ανάρτηση των κειμένων στο wiki της τάξης. Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων της εργασίας τους στην ολομέλεια και την αξιολόγησή της, δίδεται ως ατομική εργασία στους μαθητές (για το σπίτι) η συγγραφή ομιλίας στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου με παρεμφερές περιεχόμενο.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες. Συνεργάζονται –αλληλοβοηθούνται- τόσο κατά την αποδόμηση κειμένων και την ανθολόγηση πληροφοριών που εμπεριέχουν αυτά όσο και για την παραγωγή κειμένων. Ο διδάσκων αφήνει τους μαθητές να αυτενεργήσουν και να συνεργαστούν έχοντας όμως, δεδομένης της δυσκολίας του θέματος, σαφώς προδιαγράψει την πορεία εργασίας των ομάδων (έννοια της σκαλωσιάς). Είναι εξάλλου ανά πάσα στιγμή έτοιμος να συμβουλευσει και να καθοδηγήσει τις ομάδες, εφόσον αυτό κριθεί απαραίτητο.

Αναφορικά με τη διδακτική της γλώσσας, οι μαθητές έρχονται σε επαφή με ποικίλα κείμενα προκειμένου να αναζητήσουν την απάντηση στο ερώτημα που τίθεται από το φύλλο εργασίας (πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν μια βιωματική σχέση με το παρελθόν). Στη συνέχεια ασκούνται στην παραγωγή ποικίλων ειδών κειμένων.

Αντλούνται στοιχεία από τους πολυγραμματισμούς, εφόσον οι μαθητές κάνουν χρήση Επεξεργαστή Κειμένου, λογισμικού Παρουσίασης (Power point), εξοικειώνονται και εργάζονται σε περιβάλλοντα, όπως το toondoo (<http://www.toondoo.com/>) ή το storyboardthat (<http://www.storyboardthat.com/>), και εργάζονται σε περιβάλλον Wiki. Εστιάζοντας μάλιστα στις ιδιαιτερότητες των νέων μέσων ως μέσων πρακτικής γραμματισμού κατανοούν πώς αυτές επηρεάζουν και διαμορφώνουν το κείμενο αλλά και τον ίδιο το συγγραφέα που το παράγει, προσαρμόζοντας κάθε φορά την επιλογή λεξιλογίου, τη χρήση γλώσσας, τους τρόπους και τα μέσα πειθούς, το ύφος, ακόμη και τη θεματική που επιχειρεί να αναπτύξει. Έτσι ο Η/Υ χρησιμοποιείται ως μέσο διδασκαλίας των γλωσσών (α κύκλος), εφόσον στόχος είναι οι μαθητές να συγκεντρώσουν και να οργανώσουν επιχειρήματα αποδομώντας κείμενα που θα τα έχουν και ως ψηφιακό αποθετήριο υλικού (στο wiki της τάξης) για να διευκολυνθεί το διάβασμά τους.

Παράλληλα, όμως, επιχειρείται συνειδητά να εξοικειωθούν οι μαθητές με ιδιαιτερότητες της γραφής σε ψηφιακά περιβάλλοντα, όπως η συμπαραγωγή κειμένων (β κύκλος), εφόσον το σχολείο επιβάλλεται να τους προετοιμάσει και να τους καταστήσει ικανούς να αντιμετωπίσουν τα νέα δεδομένα που φέρει η χρήση του υπολογιστή σε εργασιακό, οικονομικό, κοινωνικό, πολιτικό κ.λπ. επίπεδο. Με αυτό το σκεπτικό το σενάριο αυτό φιλοδοξεί, γνωρίζοντας (και ασκώντας) τους μαθητές με περιβάλλοντα όπως το power point, το toondoo (<http://www.toondoo.com/>) ή το storyboardthat (<http://www.storyboardthat.com/>), ωθώντας τους να εργάζονται και να αξιοποιούν στην καθημερινή τους προσπάθεια το περιβάλλον του Wiki και τις δυνατότητες του, να τους δώσει την ώθηση να κρίνουν τα παραπάνω περιβάλλοντα ως νέα κειμενικά είδη σε συσχέτιση με τις σύγχρονες κοινωνικοπολιτισμικές παραμέτρους (αυτές της δημοσιοποίησης των πάντων, των σκέψεων, των πνευματικών πονημάτων κτλ) αγγίζοντας, έστω και ελάχιστα, τον τρίτο κύκλο.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Στόχος είναι να προβληματιστούν οι μαθητές αναφορικά με τον ρόλο που μπορεί να διαδραματίσει το σχολείο στη διαμόρφωση αξιών και στάσεων των νέων απέναντι στα μνημεία και το παρελθόν γενικότερα.

Αναμένεται οι μαθητές:

- να προβληματιστούν σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο συμπεριφερόμαστε στα μνημεία,
- να ασκήσουν κριτική στην κοινωνία, στο σχολείο αλλά και στους ίδιους τους τους εαυτούς σχετικά με τις στάσεις τους απέναντι στα μνημεία,
- να υιοθετήσουν οι ίδιοι αξίες και στάσεις «συμβουλευόντας το σχολείο» να τις διδάξει σωστά στους μαθητές.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Επιδιώκεται η άσκηση των μαθητών στην παραγωγή διάφορων τύπων κειμένων πολυτροπικών ή μη. Αναλυτικότερα, στόχος είναι:

- να κατακτήσουν και να ασκηθούν οι μαθητές στη συγγραφή ομιλιών και εικονογραφημένων ιστοριών/γελοιογραφιών (αν το επιθυμούν ο διδάσκων και οι μαθητές),
- να κατανοήσουν οι μαθητές τον ρόλο των λεξικογραμματικών επιλογών στη διαμόρφωση της διαφοράς που έχουν οι σημειώσεις που κρατάμε γραπτώς, προκειμένου να μας χρησιμεύσουν στο να συνθέσουμε προτάσεις και επιχειρήματα στον (προσχεδιασμένο) προφορικό λόγο, με το κείμενο που προορίζουμε για Powerpoint και, τέλος, με το ίδιο το κείμενο της ομιλίας που θα εκφωνήσουμε,
- να κατανοήσουν οι μαθητές τον ρόλο των λεξικογραμματικών επιλογών στη διαμόρφωση της διαφοράς που έχει ένα απόσπασμα ομιλίας από μια εικονογραφημένη ιστορία/γελοιογραφία, έστω κι αν αποδίδουν το ίδιο περιεχόμενο (αφαιρετικότητα, πολυτροπικότητα) (εναλλακτικά),
- να κατακτήσουν την ικανότητα να μετατρέπουν και να παρουσιάζουν ακόμη και το ίδιο υλικό μέσα από διαφορετικούς τύπους κειμένων.

Γραμματισμοί

Γλωσσικός – Κλασικός γραμματισμός

- Οι μαθητές εξοικειώνονται με την παραγωγή διάφορων τύπων κειμένου σε (προσχεδιασμένο) προφορικό λόγο, σε γραπτό λόγο (ομιλία) αλλά και σε πολυτροπικό κείμενο (Powerpoint και εναλλακτικά εικονογραφημένη ιστορία/γελοιογραφία).

Νέοι γραμματισμοί

Επιδιώκεται να ασκηθούν οι μαθητές:

- στην παρουσίαση των απόψεών τους με την αξιοποίηση των νέων μέσων πρακτικής γραμματισμού, ειδικότερα περιβαλλόντων όπως το λογισμικό παρουσίασης Power

point, το toondoo (<http://www.toondoo.com/>) ή το storyboardthat (<http://www.storyboardthat.com/>). Εξοικειώνονται με την παραγωγή ηλεκτρονικού κειμένου αφαιρετικού και πολυτροπικού:

- στη συνεργατική παραγωγή λόγου εκμεταλλευόμενοι τις δυνατότητες του Επεξεργαστή Κειμένου και τη διευκόλυνση που παρέχει η ρευστότητα του ηλεκτρονικού κειμένου,
- στην κατανόηση και παραγωγή πολυτροπικών κειμένων. Ειδικότερα, ασκούνται:
- στην κατάλληλη αξιοποίηση της εικόνας για την κατασκευή νοήματος (οπτικός γραμματισμός),
- στον λειτουργικό συνδυασμό εικόνας και γραπτού κειμένου (πολυτροπικός γραμματισμός).

Κριτικός γραμματισμός

Υπάρχουν στοιχεία κριτικού γραμματισμού, καθώς επιχειρείται οι μαθητές να αξιολογήσουν προτάσεις, θέσεις, απόψεις και επιχειρήματα τα οποία θα αντλήσουν από κείμενα και στη συνέχεια να λάβουν και οι ίδιοι θέση είτε υιοθετώντας τα και εντάσσοντάς τα στο επιχειρηματικό τους οπλοστάσιο, είτε απορρίπτοντάς τα. Με τον τρόπο αυτό μαθαίνουν να τηρούν κριτική στάση ως αναγνώστες.

Διδακτικές πρακτικές

1. Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία: Οι μαθητές εργάζονται σε ομάδες μαθαίνοντας να συνεργάζονται για την επίτευξη κοινού στόχου και ανακαλύπτοντας και προβάλλοντας ο καθένας τα ταλέντα και τις δεξιότητές του. Μαθαίνουν να εμπιστεύονται και να εκτιμούν τον άλλον (ακόμα και τον «αδύνατο» συμμαθητή τους) ανακαλύπτοντας «ταλέντα» στο πρόσωπό του, αλλά και τον εαυτό τους, αποκτώντας αυτοεκτίμηση.
2. Χρήση των ΤΠΕ: Από τη στιγμή που ένας από τους πιο σημαντικούς στόχους του γλωσσικού μαθήματος είναι να *«εξοικειώσει τα παιδιά με κοινωνικές γλώσσες, επίπεδα ύφους και κειμενικά είδη, τα οποία είναι απαραίτητα για την καλύτερη*

λειτουργία τους ως πολιτών» (Κουτσογιάννης 2011: 29), οι νέες τεχνολογίες προσφέροντας αυθεντικά περιβάλλοντα λόγου, επικοινωνίας και μάθησης, δίνουν τη δυνατότητα στους μαθητές να αντλήσουν πληροφορίες, να σταθούν κριτικά απέναντί τους, να επικοινωνήσουν, να συγκεντρώσουν υλικό χρήσιμο για τις εξετάσεις τους και να ασκηθούν στην παραγωγή κειμένων.

3. Έννοια της «σκαλωσιάς» (scaffolding): Στο σενάριο αυτό επιχειρείται η εφαρμογή των λειτουργιών που προτείνουν οι Wood, Bruner και Ross (1976) προκειμένου να υποστηρίξει ο διδάσκων την πρόοδο των δραστηριοτήτων των ομάδων. Συγκεκριμένα, η υποστήριξη (scaffolding) από το δάσκαλο σύμφωνα με την έννοια της σκαλωσιάς περιγράφεται σε έξι λειτουργίες: «1. Να εστιάσει την προσοχή του παιδιού στη μορφή ακριβώς της δραστηριότητας που ορίστηκε από τον ίδιο. 2. Να μειώσει τα βήματα που χρειάζονται για την επίλυση του προβλήματος, απλοποιώντας έτσι τη διαδικασία, ώστε να μπορεί να τη χειριστεί ο μαθητής. 3. Να υποστηρίξει τη δραστηριότητα του παιδιού καθώς προσπαθεί να πετύχει έναν συγκεκριμένο στόχο, κινητοποιώντας το και καθοδηγώντας τις δράσεις του. 4. Να επισημάνει τα σημαντικά χαρακτηριστικά της δραστηριότητας για τον μαθητή. 5. Να περιορίζει την αίσθηση ματαίωσης του παιδιού και τον κίνδυνο αποτυχίας του. 6. Να δίνει στο παιδί ιδανικά μοντέλα για τις προαπαιτούμενες ενέργειες» (στο Fernández et al. 2001).

Έτσι, κατά το σχεδιασμό του σεναρίου και των φύλλων εργασίας λαμβάνεται μέριμνα για την εστίαση της προσοχής των μαθητών, π.χ. με την αποφυγή της πολυδιάσπασης σε διάφορες δραστηριότητες και την εστίαση στο κειμενικό είδος της ομιλίας ή με την παραπομπή ακόμη και σε συγκεκριμένες παραγράφους των κειμένων (π.χ. Φύλλο εργασίας Γ' ομάδας: «...εστιάστε στις παραγράφους 7 και 16»). Παράλληλα, καταβάλλεται προσπάθεια για την απλοποίηση της διαδικασίας όπως φαίνεται ξεκάθαρα στα παραπάνω παραδείγματα. Τα φύλλα εργασίας εξάλλου καθοδηγούν τις δράσεις των ομάδων, αφού βήμα βήμα δίνουν την πορεία των εργασιών, ενώ με συγκεκριμένες παρεμβάσεις επισημαίνονται τα χαρακτηριστικά της δραστηριότητας (π.χ. «Αναζητήστε στο διαδίκτυο και καταγράψτε τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους της ομιλίας. (ΕΔΩ

:http://giouliblog.blogspot.gr/2009/04/blog-post_01.html ή όπου αλλού θέλετε).

Συζητήστε ειδικότερα για τη διαμόρφωση του επικοινωνιακού πλαισίου της πρώτης άσκησης του φύλλου εργασίας και πάρτε τις αποφάσεις σας»). Με αυτό τον τρόπο περιορίζεται ο φόβος των μαθητών να αποτύχουν και να τους δημιουργηθεί αίσθημα ματαίωσης, ενώ δίνονται και ιδανικά μοντέλα για τις ενέργειες (στην περίπτωσή μας τα κείμενα που δίδονται στις ομάδες περιέχουν χρήσιμο υλικό, το οποίο οι μαθητές είτε καλούνται να αξιοποιήσουν ή να δημιουργήσουν κάτι ανάλογο χρησιμοποιώντας το ως μοντέλο).

Αξιολόγηση

Α. Από τους μαθητές: Διαρκώς, καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας.

Β. Από τον διδάσκοντα: Διαρκώς, κυρίως ενισχυτική αξιολόγηση.

Κριτική προσέγγιση

Οι μαθητές εμπλέκονται σε ομαδική διαδικασία διερεύνησης και σε ομαδική αλλά και ατομική προσπάθεια παραγωγής διαφόρων τύπων κειμένων.

Το σχολικό βιβλίο αξιοποιείται χωρίς να κατευθύνει την αναζήτηση των μαθητών. Επιπλέον από αυτό, οι μαθητές καλούνται να ανατρέξουν και να περιηγηθούν σε ποικίλα κείμενα που φιλοξενούνται στα ηλεκτρονικά μέσα.

Υπηρετείται ο κριτικός γραμματισμός, καθώς οι μαθητές καλούνται να τοποθετηθούν απέναντι στις πληροφορίες που εντοπίζουν στα κείμενα.

Μετά από τη φάση έρευνας (και στο διαδίκτυο) οι μαθητές δημιουργούν κείμενα είτε με τον παραδοσιακό τρόπο (συγγραφή ομιλίας) είτε με τη βοήθεια των ΤΠΕ (εικονογραφημένη ιστορία/γελοιογραφία), τα οποία κοινοποιούν στην ολομέλεια και μέσα από το wiki της τάξης. Έτσι, χρησιμοποιούν τις ΤΠΕ και ως μέσο άντλησης πληροφοριών και ως πάροχο περιβαλλόντων κατάλληλων για την παραγωγή κειμένων (εικονογραφημένης ιστορίας/γελοιογραφίας) αλλά και ως μέσο κοινοποίησης και επικοινωνίας (wiki).

Ο διδάσκων λειτουργεί ως εμπνευστής και σύμβουλος στην ομαδική προσπάθεια των μαθητών.

Η όλη διαδικασία που ακολουθείται υπακούει στο στενό πλαίσιο που θέτει το αναλυτικό πρόγραμμα της Γ΄ Λυκείου και στο γεγονός ότι πρόκειται για πανελλήνια εξεταζόμενο μάθημα.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

1. Το θέμα εμπεριέχεται στη διδακτέα ύλη.
2. Είναι απαραίτητο κατά τη διάρκεια της φοίτησής τους στο σχολείο να ευαισθητοποιούνται οι μαθητές όσον αφορά τα μνημεία, τη σημασία τους και να διαμορφώσουν αξίες και στάσεις. Ιδιαίτερα στη χώρα μας που, όπως γράφει ο ποιητής, «η ρίζα σκοντάφτει στο μάρμαρο» η επεξεργασία του θέματος και η ανάπτυξη σχετικού προβληματισμού είναι απαραίτητη εφόσον συχνά οι μαθητές, στην ενήλικη ζωή τους θα τεθούν αρκετά φορές μπροστά σε διλήμματα σχετικά με την προστασία, την εκμετάλλευση μνημείων και το εύκολο κέρδος κτλ.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Σε ό,τι αφορά τη διδακτέα ύλη, το προτεινόμενο σενάριο στηρίζεται και καλύπτει τμήματά της. Συγκεκριμένα στην ενότητα «Δοκίμιο» εισάγεται και πραγματεύεται το θέμα «Μνημεία» (στις σελίδες 133 έως 149 και 172 έως 175) και ειδικότερα το θέμα «Σχολείο και μνημεία» (στις σελίδες 145-149). Ικανοποιεί, επίσης, τους στόχους που θέτει το Π.Σ. σε ό,τι αφορά την κατανόηση και τη χρήση του γραπτού και προφορικού λόγου σε ποικίλες επικοινωνιακές περιστάσεις, την καλλιέργεια του ψηφιακού γραμματισμού και την απόκτηση γνώσεων που καθιστούν τους μαθητές σκεπτόμενα άτομα και ενεργούς πολίτες της τοπικής αλλά και της παγκόσμιας κοινότητας.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Το σενάριο κατευθύνει τους μαθητές σε έρευνα στο διαδίκτυο το οποίο προσφέρει τη δυνατότητα εύρεσης πληροφοριών (το διαδίκτυο χρησιμοποιείται ως πηγή πληροφόρησης), αλλά τους ωθεί παράλληλα στην υιοθέτηση κριτικής στάσης απέναντι σε αυτές, εφόσον τις αποδελτιώνουν και τις εντάσσουν στη δική τους επιχειρηματολογία. Τους οδηγεί, επίσης, στη γνωριμία, την εξοικείωση και εργασία σε περιβάλλοντα όπως το Powerpoint και εναλλακτικά για δημιουργία κόμιξ όπως το toondoo (<http://www.toondoo.com/>) ή το storyboardthat (<http://www.storyboardthat.com/>). Επίσης, η εργασία σε περιβάλλον Wiki δίνει την ευκαιρία στους μαθητές να παράγουν λόγο, να τον αναρτούν και να τον κοινοποιούν στο πλαίσιο της σχολικής τάξης, να τον βελτιώνουν, να προσθέτουν ή να αφαιρούν και να τον έχουν ανά πάσα στιγμή πρόχειρο να τον ανασύρουν και να τον χρησιμοποιήσουν. Συμβάλλουν έτσι στη δημιουργία νέων ταυτοτήτων ικανών να αναγνωρίζουν, να αποδομούν και να ανασυνθέτουν την κοινωνική πραγματικότητα, όπως αυτή προκύπτει στο νέο περιβάλλον γνώσης.

Κείμενα

1. Το κείμενο του σχολικού βιβλίου, σελ. 145, «Μνημεία και εκπαίδευση, Η συμβολή των δασκάλων».
2. Το κείμενο του σχολικού βιβλίου, σελ. 147, «Σχολεία υιοθετούν μνημεία».
3. Το ιστολόγιο «Φωνές της πόλης», <http://fwnes.tumblr.com/>, και πιο συγκεκριμένα το βίντεο <http://fwnes.tumblr.com/trailer>.
4. Η σελίδα της Υπηρεσίας Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης (<http://www.ysma.gr/>) και πιο συγκεκριμένα τα κείμενα για τα εκπαιδευτικά προγράμματα που περιλαμβάνονται σε αυτή.
5. Το κείμενο «Η εικονική πραγματικότητα ως διδακτικό μέσο στα αρχαιολογικά εκπαιδευτικά προγράμματα» (<http://www.pi-schools.gr/download/publications/epitheorisi/teyxos8/4.pdf>) και η αντίστοιχη σελίδα του αρχαιολογικού πάρκου του Δίου (<http://www.ancientdion.org/>).

6. Το βίντεο «BRING THEM BACK!»

http://www.youtube.com/watch?v=k0_dN_gQmEg&feature=player_embedded

7. Το κείμενο «Ιστορικά μνημεία των περιοχών των 6 σχολείων της σύμπραξης στο πρόγραμμα Comenius», <http://blogs.sch.gr/5dimagr/2013/01/29> (Ιστολόγιο 5ου Δημοτικού σχολείου Αγρινίου).

8. Το κείμενο του σχολικού βιβλίου, «Πάντα πλήρη Θεών», Γ. Σεφέρη, σελ 133-138.

9. Η ανάρτηση «Μνημεία, μουσεία και αξιοθέατα της Ευρώπης» που βρίσκεται στη διεύθυνση <http://blogs.sch.gr/88dimath/2013/02/17> (Ιστολόγιο 88ου Δημοτικού σχολείου Αθηνών).

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1ο δίωρο (Στο εργαστήριο πληροφορικής ή στη σχολική αίθουσα, υπό την προϋπόθεση ότι θα υπάρχουν τουλάχιστον 5 ηλεκτρονικοί υπολογιστές με πρόσβαση στο διαδίκτυο)

1ο βήμα:

Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες ή διατηρούν τον χωρισμό σε ομάδες που είχαν σε άλλες ενότητες. (Προϋπόθεση: σε κάθε ομάδα να υπάρχουν τουλάχιστον δύο μαθητές ικανοί να χειρίζονται τον υπολογιστή σε πολύ καλό επίπεδο.) Λαμβάνουν ηλεκτρονικά το φύλλο εργασίας της ομάδας τους (πρέπει να έχει φροντίσει ο δάσκαλος να το περάσει στις επιφάνειες εργασίας των υπολογιστών), εντοπίζουν τα κείμενα που τους δόθηκαν και στη συνέχεια καταγράφουν προτάσεις και επιχειρήματα σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν βιωματική σχέση με το παρελθόν.

Στόχος: Η κατάκτηση της δεξιότητας της αποδόμησης των κειμένων και της άντλησης χρήσιμων πληροφοριών από αυτά.

2ο βήμα:

Πρόκληση συζήτησης στις ομάδες σχετικά με τα επιχειρήματα που αντλήθηκαν. Οι ομάδες συζητούν:

- α) σχετικά με τον βαθμό που τα επιχειρήματα που απομόνωσαν ευσταθούν,
β) σχετικά με το κατά πόσον τα παραπάνω επιχειρήματα εκφράζουν τους ίδιους και αν μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν στη σύντομη ομιλία, την οποία καλούνται να συντάξουν σύμφωνα με το φύλλο εργασίας.

Στόχοι:

- Η κατάκτηση της δεξιότητας άσκησης λογικού ελέγχου των επιχειρημάτων που οι μαθητές διαβάζουν ή ακούν.
- Η ανάπτυξη κριτικής στάσης απέναντι στα κείμενα που επεξεργάζονται και στις ιδέες που αυτά περιέχουν και ο προσδιορισμός της δικής τους θέσης σε σχέση με αυτές των κειμένων.

3ο βήμα:

Συζήτηση και δημιουργία νέων επιχειρημάτων, προσθήκη σε αυτά που κατέγραψαν. Ιεράρχηση και οργάνωση του υλικού που συγκέντρωσε κάθε ομάδα, προκειμένου αυτό να αποτελέσει τη βάση (περιεχόμενο) της σύντομης ομιλίας την οποία καλούνται να συντάξουν.

Στόχοι:

- Η επέκταση του προβληματισμού που εγείρουν τα κείμενα.
- Η κατανόηση της αναγκαιότητας να οργανώνουμε και να ιεραρχούμε τις σκέψεις μας, πριν προχωρήσουμε στην καταγραφή τους.

4ο βήμα:

Αναζήτηση των χαρακτηριστικών του κειμενικού είδους της ομιλίας. Συζήτηση για τη διαμόρφωση του επικοινωνιακού πλαισίου της πρώτης άσκησης του φύλλου εργασίας.

Στόχος: Ανάκληση των χαρακτηριστικών της ομιλίας.

5^ο βήμα: (αν το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές)

Απομόνωση μιας ή δύο σκέψεων από το υλικό που θα αποτελέσει τη βάση για το περιεχόμενο της ομιλίας, προτάσεις ιδέες για τη δημιουργία εικονογραφημένης ιστορίας ή γελοιογραφίας με σχετικό περιεχόμενο.

Στόχοι:

- Κινητοποίηση της δημιουργικής σκέψης των μαθητών.
- Αξιοποίηση ταλέντων που τυχόν διαθέτουν κάποιοι από τους μαθητές.

6^ο βήμα:

Διάρθρωση της ομάδας σε δύο (εναλλακτικά τρεις) υποομάδες. Ενασχόληση της πρώτης με τη συγγραφή της ομιλίας, της δεύτερης με τη δημιουργία Powerpoint που θα συνοδεύσει την εκφώνηση της ομιλίας και της τρίτης (εναλλακτικά) με τη δημιουργία της γελοιογραφίας ή της εικονογραφημένης ιστορίας.

Αναμένεται στο τέλος του δίωρου οι ομάδες να έχουν ολοκληρώσει τις εργασίες τους ή να τους έχει μείνει ένα μικρό μέρος για το σπίτι. Μαθητές από κάθε ομάδα (και υποομάδα) αναλαμβάνουν να αναρτήσουν στο wiki της τάξης τη δουλειά τους, τουλάχιστον δύο ημέρες πριν από το επόμενο μάθημα. Έτσι, θα δοθεί η δυνατότητα στον διδάσκοντα να σχολιάσει τη δουλειά τους και σε αυτούς να τη βελτιώσουν, αν επιθυμούν, πριν την παρουσιάσουν στην τάξη.

2ο δίωρο (Στην αίθουσα διδασκαλίας. Προϋπόθεση η ύπαρξη Η/Υ με σύνδεση στο διαδίκτυο και βιντεοπροβολέα)

Παρουσίαση των εργασιών (ομιλίες, Powerpoint, γελοιογραφίες/εικονογραφημένες ιστορίες) συζήτηση, αξιολόγηση.

Σύγκριση των κειμενικών ειδών (προφορική, γραπτή ομιλία/ σημειώσεις για το Powerpoint/ γελοιογραφία-εικονογραφημένη ιστορία) όσον αφορά τα χαρακτηριστικά τους (τρόποι πειθούς, χρήση γλώσσας, χρήση εικόνας κτλ), την αποτελεσματικότητά τους κτλ.

Συγκέντρωση των επιχειρημάτων που εμπεριέχονται στις ομιλίες. Καταγραφή τους στον πίνακα.

Ανάθεση εργασίας (ατομικής για το σπίτι).

«Να γράψετε μία ομιλία την οποία θα εκφωνήσετε ως εκπρόσωπος του δεκαπενταμελούς του σχολείου σας στο πνευματικό κέντρο του Δήμου σας, στην οποία θα αναφέρεστε σε ενέργειες μέσα από τις οποίες το σχολείο μπορεί να

διαπαιδαγωγήσει τους νέους ώστε να αγαπούν, να σέβονται και να προστατεύουν τα μνημεία.»

Στόχοι:

- Συγκέντρωση υλικού για συγγραφή ομιλίας.
- Κατανόηση των χαρακτηριστικών των παραπάνω κειμενικών ειδών.
- Αξιολόγηση.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α΄ ομάδα: ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διαβάστε το κείμενο του σχολικού βιβλίου, σελ. 145, «ΜΝΗΜΕΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, Η συμβολή των δασκάλων», παρακολουθήστε το βίντεο στη διεύθυνση:

http://www.youtube.com/watch?v=k0_dN_gQmEg&feature=player_embedded.

Σκεπτόμενοι την αξιοποίηση ή τη δημιουργία παρόμοιων σποτ στο πλαίσιο του σχολείου συνεργαστείτε και:

A) με βάση το περιεχόμενο των κειμένων αλλά και δικές σας σκέψεις να ετοιμάσετε ένα δικό σας κείμενο (Σύντομη ομιλία στους συμμαθητές σας/ 2-3 παράγραφοι) καθώς και το power point που θα συνοδεύει την εκφώνησή, της προκειμένου να παρουσιάσετε τις προτάσεις σας σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν μια βιωματική σχέση με το παρελθόν.

B) (Εφόσον το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές) Επισκεφτείτε τις ακόλουθες ηλεκτρονικές διευθύνσεις (<http://www.toondoo.com/> ή <http://www.storyboardthat.com/>), αξιοποιήστε κάποια από αυτές ή άλλη της επιλογής σας και δημιουργήστε μια γελοιογραφία/εικονογραφημένη ιστορία, στην οποία προσπαθήστε με ευχάριστο ή και αστείο τρόπο (χρήση χιούμορ) να παρουσιάσετε κάποια/κάποιες από τις παραπάνω προτάσεις. Αναρτήστε στο wiki της τάξης τα παραπάνω κείμενα.

Για να διευκολυνθείτε στην πορεία της εργασίας σας ακολουθήστε τα παρακάτω βήματα:

1ο βήμα:

Εντοπίστε στα κείμενα που σας δόθηκαν και καταγράψτε προτάσεις και επιχειρήματα σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν βιωματική σχέση με το παρελθόν. (διάρκεια 10΄)

2ο βήμα:

Συζητείστε στην ομάδα σας τις προτάσεις και τα επιχειρήματα που αντλήσατε από τα κείμενα:

A. Ποια είναι η θέση/θέσεις των κειμένων που επεξεργαστήκατε; Με ποιες προτάσεις προσπαθούν να πείσουν; Ευσταθούν τα επιχειρήματα που απομονώσατε;

B. Οι προτάσεις/τα επιχειρήματα αυτά σας εκφράζουν;

Γ. Μπορείτε (θέλετε) να τα χρησιμοποιήσετε στη σύντομη ομιλία την οποία καλείστε να συντάξετε σύμφωνα με το φύλλο εργασίας;

Δ. Ποια νέα επιχειρήματα (δικά σας) θα μπορούσατε να προσθέσετε (ίσως και από άλλη οπτική); (διάρκεια 15')

3ο βήμα:

Οργανώστε (σε κατηγορίες, αν είναι δυνατόν) και ιεραρχήστε (ποιο θα αναφέρετε πρώτο και ποιο δεύτερο) το υλικό που συγκεντρώσατε, προκειμένου να αποτελέσει τη βάση (περιεχόμενο) της σύντομης ομιλίας που θα συντάξετε. (διάρκεια 5')

4ο βήμα:

Αναζητήστε στο διαδίκτυο και καταγράψτε τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους της ομιλίας.

(ΕΔΩ :http://giouliblog.blogspot.gr/2009/04/blog-post_01.html ή όπου αλλού θέλετε)

Συζητήστε ειδικότερα για τη διαμόρφωση του επικοινωνιακού πλαισίου της πρώτης άσκησης του φύλλου εργασίας και πάρτε τις αποφάσεις σας. (διάρκεια 10')

5^ο βήμα: (αν το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές)

Απομονώστε μια ή δύο σκέψεις από το υλικό που αποτελεί τη βάση για το περιεχόμενο της ομιλίας και κάντε τις προτάσεις σας, καταθέστε τις ιδέες σας για τη δημιουργία εικονογραφημένης ιστορίας ή γελοιογραφίας με σχετικό περιεχόμενο.

(διάρκεια 10')

6^ο βήμα:

Χωριστείτε σε δύο (εναλλακτικά τρεις) υποομάδες. Η πρώτη να ασχοληθεί με τη συγγραφή της ομιλίας και η δεύτερη με τη δημιουργία power point που θα συνοδεύσει την εκφώνηση της ομιλίας και η τρίτη (εναλλακτικά) με τη δημιουργία της γελοιογραφίας ή της εικονογραφημένης ιστορίας. Λίγες πληροφορίες για τη γελοιογραφία μπορείτε να βρείτε ΕΔΩ:

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B5%CE%BB%CE%BF%CE%B9%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AF%CE%B1> (διάρκεια 40')

Β΄ ομάδα: ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διαβάστε το κείμενο του σχολικού βιβλίου, σελ. 147, «Σχολεία υιοθετούν μνημεία», ξεναγηθείτε στην ανάρτηση «Ιστορικά μνημεία των περιοχών των 6 σχολείων της σύμπραξης στο πρόγραμμα Comenius» που βρίσκεται στη διεύθυνση <http://blogs.sch.gr/5dimagr/2013/01/29> του ιστολογίου του 5ου δημοτικού σχολείου Αγρινίου, συνεργαστείτε και:

A) με βάση το περιεχόμενο των κειμένων αλλά και δικές σας σκέψεις να ετοιμάσετε ένα δικό σας κείμενο (Σύντομη ομιλία στους συμμαθητές σας/ 2-3 παράγραφοι) καθώς και το power point που θα συνοδεύει την εκφώνησή της, προκειμένου να παρουσιάσετε τις προτάσεις σας σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν μια βιωματική σχέση με το παρελθόν.

B) (Εφόσον το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές) Επισκεφτείτε τις ακόλουθες ηλεκτρονικές διευθύνσεις (<http://www.toondoo.com/> ή <http://www.storyboardthat.com/>), αξιοποιήστε κάποια από αυτές ή άλλη της επιλογής σας και δημιουργήστε μια γελοιογραφία/ εικονογραφημένη ιστορία στην οποία προσπαθήστε με ευχάριστο ή και αστείο τρόπο (χρήση χιούμορ) να παρουσιάσετε κάποια/κάποιες από τις παραπάνω προτάσεις. Αναρτήστε στο wiki της τάξης τα παραπάνω κείμενα.

Για να διευκολυνθείτε στην πορεία της εργασίας σας ακολουθήστε τα παρακάτω βήματα

1ο βήμα:

Εντοπίστε στα κείμενα που σας δόθηκαν και καταγράψτε προτάσεις και επιχειρήματα σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν βιωματική σχέση με το παρελθόν. (διάρκεια 10')

2ο βήμα:

Συζητείστε στην ομάδα σας τις προτάσεις και τα επιχειρήματα που αντλήσατε από τα κείμενα:

Α. Ποια είναι η θέση/θέσεις των κειμένων που επεξεργαστήκατε; Με ποιες προτάσεις προσπαθούν να πείσουν; Ευσταθούν τα επιχειρήματα που απομονώσατε;

Β. Οι προτάσεις/τα επιχειρήματα αυτά σας εκφράζουν;

Γ. Μπορείτε (θέλετε) να τα χρησιμοποιήσετε στη σύντομη ομιλία την οποία καλείστε να συντάξετε σύμφωνα με το φύλλο εργασίας;

Δ. Ποια νέα επιχειρήματα (δικά σας) θα μπορούσατε να προσθέσετε (ίσως και από άλλη οπτική); (διάρκεια 15')

3ο βήμα:

Οργανώστε (σε κατηγορίες, αν είναι δυνατόν) και ιεραρχήστε (ποιο θα αναφέρετε πρώτο και ποιο δεύτερο) το υλικό που συγκεντρώσατε προκειμένου να αποτελέσει τη βάση (περιεχόμενο) της σύντομης ομιλίας που θα συντάξετε. (διάρκεια 5')

4ο βήμα:

Αναζητήστε στο διαδίκτυο και καταγράψτε τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους της ομιλίας.

(ΕΔΩ: http://giouliblog.blogspot.gr/2009/04/blog-post_01.html ή όπου αλλού θέλετε)

Συζητήστε ειδικότερα για τη διαμόρφωση του επικοινωνιακού πλαισίου της πρώτης άσκησης του φύλλου εργασίας και πάρτε τις αποφάσεις σας. (διάρκεια 10')

5^ο βήμα: (αν το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές)

Απομονώστε μια ή δύο σκέψεις από το υλικό που αποτελεί τη βάση για το περιεχόμενο της ομιλίας και κάντε τις προτάσεις σας, καταθέστε τις ιδέες σας για τη δημιουργία εικονογραφημένης ιστορίας ή γελοιογραφίας με σχετικό περιεχόμενο.

(διάρκεια 10')

6^ο βήμα:

Χωριστείτε σε δύο (εναλλακτικά τρεις) υποομάδες. Η πρώτη να ασχοληθεί με τη συγγραφή της ομιλίας και η δεύτερη με τη δημιουργία power point που θα συνοδεύσει την εκφώνηση της ομιλίας και η τρίτη (εναλλακτικά) με τη δημιουργία της γελοιογραφίας ή της εικονογραφημένης ιστορίας. Λίγες πληροφορίες για τη γελοιογραφία μπορείτε να βρείτε ΕΔΩ:

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B5%CE%BB%CE%BF%CE%B9%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AF%CE%B1> (διάρκεια 40')

Γ' ομάδα: ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ξεναγηθείτε στο ιστολόγιο «Φωνές της πόλης»: <http://fwnes.tumblr.com/>, δείτε το βίντεο <http://fwnes.tumblr.com/trailer>, διαβάστε το δοκίμιο του Γ. Σεφέρη, «Πάντα πλήρη Θεών», σελ 133-138 από το σχολικό σας βιβλίο (εστιάστε στις παραγράφους 7 και 16), συνεργαστείτε και:

A) με βάση το περιεχόμενο των κειμένων αλλά και δικές σας σκέψεις να ετοιμάσετε ένα δικό σας κείμενο (Σύντομη ομιλία στους συμμαθητές σας/ 2-3 παράγραφοι) καθώς και το power point που θα συνοδεύει την εκφώνησή της, προκειμένου να παρουσιάσετε τις προτάσεις σας σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν μια βιωματική σχέση με το παρελθόν.

B) (εφόσον το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές) Επισκεφτείτε τις ακόλουθες ηλεκτρονικές διευθύνσεις (<http://www.toondoo.com/> ή <http://www.storyboardthat.com/>), αξιοποιήστε κάποια από αυτές ή άλλη της επιλογής σας και δημιουργήστε μια γελοιογραφία/ εικονογραφημένη ιστορία στην οποία προσπαθήστε με ευχάριστο ή και αστείο τρόπο (χρήση χιούμορ) να παρουσιάσετε κάποια/κάποιες από τις παραπάνω προτάσεις. Αναρτήστε στο wiki της τάξης τα παραπάνω κείμενα.

Για να διευκολυνθείτε στην πορεία της εργασίας σας ακολουθήστε τα παρακάτω βήματα

1ο βήμα:

Εντοπίστε στα κείμενα που σας δόθηκαν και καταγράψτε προτάσεις και επιχειρήματα σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν βιωματική σχέση με το παρελθόν. (διάρκεια 10')

2ο βήμα:

Συζητείστε στην ομάδα σας τις προτάσεις και τα επιχειρήματα που αντλήσατε από τα κείμενα:

Α. Ποια είναι η θέση/θέσεις των κειμένων που επεξεργαστήκατε; Με ποιες προτάσεις προσπαθούν να πείσουν; Ευσταθούν τα επιχειρήματα που απομονώσατε;

Β. Οι προτάσεις/τα επιχειρήματα αυτά σας εκφράζουν;

Γ. Μπορείτε (θέλετε) να τα χρησιμοποιήσετε στη σύντομη ομιλία την οποία καλείστε να συντάξετε σύμφωνα με το φύλλο εργασίας;

Δ. Ποια νέα επιχειρήματα (δικά σας) θα μπορούσατε να προσθέσετε (ίσως και από άλλη οπτική); (διάρκεια 15')

3ο βήμα:

Οργανώστε (σε κατηγορίες, αν είναι δυνατόν) και ιεραρχήστε (ποιο θα αναφέρετε πρώτο και ποιο δεύτερο) το υλικό που συγκεντρώσατε προκειμένου να αποτελέσει τη βάση (περιεχόμενο) της σύντομης ομιλίας που θα συντάξετε. (διάρκεια 5')

4ο βήμα:

Αναζητήστε στο διαδίκτυο και καταγράψτε τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους της ομιλίας.

(ΕΔΩ: http://giouliblog.blogspot.gr/2009/04/blog-post_01.html ή όπου αλλού θέλετε)

Συζητήστε ειδικότερα για τη διαμόρφωση του επικοινωνιακού πλαισίου της πρώτης άσκησης του φύλλου εργασίας και πάρτε τις αποφάσεις σας. (διάρκεια 10')

5^ο βήμα: (αν το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές)

Απομονώστε μια ή δύο σκέψεις από το υλικό που αποτελεί τη βάση για το περιεχόμενο της ομιλίας και κάντε τις προτάσεις σας, καταθέστε τις ιδέες σας για τη δημιουργία εικονογραφημένης ιστορίας ή γελοιογραφίας με σχετικό περιεχόμενο.

(διάρκεια 10')

6^ο βήμα:

Χωριστείτε σε δύο (εναλλακτικά τρεις) υποομάδες. Η πρώτη να ασχοληθεί με τη συγγραφή της ομιλίας και η δεύτερη με τη δημιουργία power point που θα συνοδεύσει την εκφώνηση της ομιλίας και η τρίτη (εναλλακτικά) με τη δημιουργία της γελοιογραφίας ή της εικονογραφημένης ιστορίας. Λίγες πληροφορίες για τη γελοιογραφία μπορείτε να βρείτε ΕΔΩ:

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B5%CE%BB%CE%BF%CE%B9%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AF%CE%B1> (διάρκεια 40')

Δ΄ ομάδα: ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ξεναγηθείτε στη σελίδα της Υπηρεσίας Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης <http://www.ysma.gr/> και πιο συγκεκριμένα αναζητήστε σε αυτή τα εκπαιδευτικά προγράμματα (Εκπαίδευση –εκπαιδευτικά προγράμματα). Διαβάστε τα κείμενα, συνεργαστείτε και:

A) με βάση το περιεχόμενο των κειμένων αλλά και δικές σας σκέψεις να ετοιμάσετε ένα δικό σας κείμενο (Σύντομη ομιλία στους συμμαθητές σας/ 2-3 παράγραφοι) καθώς και το power point που θα συνοδεύει την εκφώνησή της, προκειμένου να παρουσιάσετε τις προτάσεις σας σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν μια βιωματική σχέση με το παρελθόν.

B) (εφόσον το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές) Επισκεφτείτε τις ακόλουθες ηλεκτρονικές διευθύνσεις (<http://www.toondoo.com/> ή <http://www.storyboardthat.com/>), αξιοποιήστε κάποια από αυτές ή άλλη της επιλογής σας και δημιουργήστε μια γελοιογραφία/ εικονογραφημένη ιστορία στην οποία προσπαθήστε με ευχάριστο ή και αστείο τρόπο (χρήση χιούμορ) να παρουσιάσετε κάποια/κάποιες από τις παραπάνω προτάσεις. Αναρτήστε στο wiki της τάξης τα παραπάνω κείμενα.

Για να διευκολυνθείτε στην πορεία της εργασίας σας ακολουθήστε τα παρακάτω βήματα.

1ο βήμα:

Εντοπίστε στα κείμενα που σας δόθηκαν και καταγράψτε προτάσεις και επιχειρήματα σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν βιωματική σχέση με το παρελθόν. (διάρκεια 10΄)

2ο βήμα:

Συζητείστε στην ομάδα σας τις προτάσεις και τα επιχειρήματα που αντλήσατε από τα κείμενα:

Α. Ποια είναι η θέση/θέσεις των κειμένων που επεξεργαστήκατε; Με ποιες προτάσεις προσπαθούν να πείσουν; Ευσταθούν τα επιχειρήματα που απομονώσατε;

Β. Οι προτάσεις/τα επιχειρήματα αυτά σας εκφράζουν;

Γ. Μπορείτε (θέλετε) να τα χρησιμοποιήσετε στη σύντομη ομιλία την οποία καλείστε να συντάξετε σύμφωνα με το φύλλο εργασίας;

Δ. Ποια νέα επιχειρήματα (δικά σας) θα μπορούσατε να προσθέσετε (ίσως και από άλλη οπτική); (διάρκεια 15')

3ο βήμα:

Οργανώστε (σε κατηγορίες, αν είναι δυνατόν) και ιεραρχήστε (ποιο θα αναφέρετε πρώτο και ποιο δεύτερο) το υλικό που συγκεντρώσατε προκειμένου να αποτελέσει τη βάση (περιεχόμενο) της σύντομης ομιλίας που θα συντάξετε. (διάρκεια 5')

4ο βήμα:

Αναζητήστε στο διαδίκτυο και καταγράψτε τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους της ομιλίας.

(ΕΔΩ: http://giouliblog.blogspot.gr/2009/04/blog-post_01.html ή όπου αλλού θέλετε)

Συζητήστε ειδικότερα για τη διαμόρφωση του επικοινωνιακού πλαισίου της πρώτης άσκησης του φύλλου εργασίας και πάρτε τις αποφάσεις σας. (διάρκεια 10')

5^ο βήμα: (αν το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές)

Απομονώστε μια ή δύο σκέψεις από το υλικό που αποτελεί τη βάση για το περιεχόμενο της ομιλίας και κάντε τις προτάσεις σας, καταθέστε τις ιδέες σας για τη δημιουργία εικονογραφημένης ιστορίας ή γελοιογραφίας με σχετικό περιεχόμενο.

(διάρκεια 10')

6^ο βήμα:

Χωριστείτε σε δύο (εναλλακτικά τρεις) υποομάδες. Η πρώτη να ασχοληθεί με τη συγγραφή της ομιλίας και η δεύτερη με τη δημιουργία power point που θα συνοδεύσει την εκφώνηση της ομιλίας και η τρίτη (εναλλακτικά) με τη δημιουργία της γελοιογραφίας ή της εικονογραφημένης ιστορίας. Λίγες πληροφορίες για τη γελοιογραφία μπορείτε να βρείτε ΕΔΩ:

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B5%CE%BB%CE%BF%CE%B9%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AF%CE%B1> (διάρκεια 40')

Ε΄ ομάδα: ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διαβάστε το κείμενο «Η εικονική πραγματικότητα ως διδακτικό μέσο στα αρχαιολογικά εκπαιδευτικά προγράμματα» στην παρακάτω ηλεκτρονική διεύθυνση, <http://www.pi-schools.gr/download/publications/epitheorisi/teyxos8/4.pdf>, ξεναγηθείτε στην αντίστοιχη σελίδα του αρχαιολογικού πάρκου του Δίου (<http://www.ancientdion.org/>) και στην ανάρτηση «Μνημεία, μουσεία και αξιοθέατα της Ευρώπης» που βρίσκεται στη διεύθυνση <http://blogs.sch.gr/88dimath/2013/02/17> και

A) με βάση το περιεχόμενο των κειμένων αλλά και δικές σας σκέψεις να ετοιμάσετε ένα δικό σας κείμενο (Σύντομη ομιλία στους συμμαθητές σας/ 2-3 παράγραφοι) καθώς και το power point που θα συνοδεύει την εκφώνησή της προκειμένου να παρουσιάσετε τις προτάσεις σας σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν μια βιωματική σχέση με το παρελθόν.

B) (εφόσον το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές) Επισκεφτείτε τις ακόλουθες ηλεκτρονικές διευθύνσεις (<http://www.toondoo.com/> ή <http://www.storyboardthat.com/>), αξιοποιήστε κάποια από αυτές ή άλλη της επιλογής σας και δημιουργήστε μια γελοιογραφία/ εικονογραφημένη ιστορία στην οποία προσπαθήστε με ευχάριστο ή και αστείο τρόπο (χρήση χιούμορ) να παρουσιάσετε κάποια/κάποιες από τις παραπάνω προτάσεις. Αναρτήστε στο wiki της τάξης τα παραπάνω κείμενα.

Για να διευκολυνθείτε στην πορεία της εργασίας σας ακολουθήστε τα παρακάτω βήματα.

1ο βήμα:

Εντοπίστε στα κείμενα που σας δόθηκαν και καταγράψτε προτάσεις και επιχειρήματα σχετικά με το πώς το σχολείο μπορεί να βοηθήσει τους μαθητές να χτίσουν βιωματική σχέση με το παρελθόν. (διάρκεια 10')

2ο βήμα:

Συζητείστε στην ομάδα σας τις προτάσεις και τα επιχειρήματα που αντλήσατε από τα κείμενα:

Α. Ποια είναι η θέση/θέσεις των κειμένων που επεξεργαστήκατε; Με ποιες προτάσεις προσπαθούν να πείσουν; Ευσταθούν τα επιχειρήματα που απομονώσατε;

Β. Οι προτάσεις/τα επιχειρήματα αυτά σας εκφράζουν;

Γ. Μπορείτε (θέλετε) να τα χρησιμοποιήσετε στη σύντομη ομιλία την οποία καλείστε να συντάξετε σύμφωνα με το φύλλο εργασίας;

Δ. Ποια νέα επιχειρήματα (δικά σας) θα μπορούσατε να προσθέσετε (ίσως και από άλλη οπτική); (διάρκεια 15')

3ο βήμα:

Οργανώστε (σε κατηγορίες, αν είναι δυνατόν) και ιεραρχήστε (ποιο θα αναφέρετε πρώτο και ποιο δεύτερο) το υλικό που συγκεντρώσατε προκειμένου να αποτελέσει τη βάση (περιεχόμενο) της σύντομης ομιλίας που θα συντάξετε. (διάρκεια 5')

4ο βήμα:

Αναζητήστε στο διαδίκτυο και καταγράψτε τα χαρακτηριστικά του κειμενικού είδους της ομιλίας.

(ΕΔΩ: http://giouliblog.blogspot.gr/2009/04/blog-post_01.html ή όπου αλλού θέλετε)

Συζητήστε ειδικότερα για τη διαμόρφωση του επικοινωνιακού πλαισίου της πρώτης άσκησης του φύλλου εργασίας και πάρτε τις αποφάσεις σας. (διάρκεια 10')

5^ο βήμα: (αν το επιθυμεί ο διδάσκων και οι μαθητές)

Απομονώστε μια ή δύο σκέψεις από το υλικό που αποτελεί τη βάση για το περιεχόμενο της ομιλίας και κάντε τις προτάσεις σας, καταθέστε τις ιδέες σας για τη δημιουργία εικονογραφημένης ιστορίας ή γελοιογραφίας με σχετικό περιεχόμενο. (διάρκεια 10')

6^ο βήμα:

Χωριστείτε σε δύο (εναλλακτικά τρεις) υποομάδες. Η πρώτη να ασχοληθεί με τη συγγραφή της ομιλίας και η δεύτερη με τη δημιουργία power point που θα συνοδεύσει την εκφώνηση της ομιλίας και η τρίτη (εναλλακτικά) με τη δημιουργία της γελοιογραφίας ή της εικονογραφημένης ιστορίας. Λίγες πληροφορίες για τη γελοιογραφία μπορείτε να βρείτε ΕΔΩ:

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B5%CE%BB%CE%BF%CE%B9%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AF%CE%B1> (διάρκεια 40')

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το σενάριο μπορεί να αποτελέσει τη βάση για ένα project κατάλληλο να εφαρμοστεί από τη νέα χρονιά και στη Γ΄ Λυκείου διαλεγόμενο με την αντίστοιχη ενότητα του γλωσσικού μαθήματος. Ο μέχρι τώρα σχεδιασμός μπορεί να χρησιμεύσει κατά τα πρώτα βήματα της ερευνητικής εργασίας. Στη συνέχεια κάθε ομάδα αναλαμβάνει να επεξεργαστεί μία ή και περισσότερες από τις προτάσεις της.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Στόχος κατά τον σχεδιασμό και τη σύνθεση του σεναρίου ήταν η κάλυψη του θέματος στο συντομότερο δυνατό χρόνο, αφού πάντα σε αυτή την τάξη τα χρονικά πλαίσια είναι πολύ στενά. Από την άλλη, με τη γελοιογραφία/ την εικονογραφημένη ιστορία στόχος είναι η ανάδειξη των ταλέντων των μαθητών που συνήθως περνούν απαρατήρητα στο ελληνικό σχολείο και η επιδίωξη να γελάσουμε λίγο, γεγονός δυστυχώς σπάνιο στην σχολική μας πραγματικότητα.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Fernández, M., Wegerif, R., Mercer, N., Drummond, S. 2001. Re-conceptualizing “Scaffolding” and the Zone of Proximal Development in the Context of Symmetrical Collaborative Learning. *Journal of Classroom Interaction*. 36 (2). 40-54.

Κουτσογιάννης, Δ. 2011. Μελέτη για την αξιοποίηση των ΤΠΕ στη διδασκαλία της Νεοελληνικής Γλώσσας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση: γενικό πλαίσιο και ιδιαιτερότητες. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας. Διαθέσιμο στο: http://www.greeklanguage.gr/sites/default/files/digital_school/p3.1.2_glwssa_bthmia.pdf [15.02.2013]

